І чужому научайтесь, Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 118. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 23-го ЧЕРВНЯ 1972 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JUNE 23, 1972 No. 118. VOL. LXXIX.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

Четвер, 22 червня 1972

ХТО З МОЛОДІ В ДОПРИЗИВНОМУ ВІЦІ має льотерійне число до 75-ти, то буде покликано в серпні ц. р. до військової служби. Речник Селекційної Системи для військової служби повідомив, що це буде найбільше покликання до армії в цьому році.

У СТЕЙТІ КОННЕКТИКАТ ТІЛЬКИ 11 ТИЖНІВ тому була зорганізована легальна стейтова льотерія. Вона користується великим успіхом, а чистий прибуток з неї йде головно на потреби шкіл та інші освітні заходи. За перші 11 тижнів льотерія виплатила учасникам 15,4 мільйони долярів виграшів.

ПЕРШИЙ ГУРАҐАН У ЦЬОМУ СЕЗОНІ „АГНЕССА" наробив лиха спершу на Кубі, потім на Фльориді і в стейті Джорджія. Він спричинив смерть разом 18 осіб, а матеріяльних збитків на мільйони долярів. Ню Йорк і навколишні міста майже два тижні терплять також від того гураґану, бо тут стоїть вогка погода з частими дощами, що іноді перетворюються у зливи. Багато шляхів затоплені, і в час, коли пишеться це повідомлення — над Ню Йорком проходить чергова злива.

КОМІТЕТ ДЛЯ ПЕРЕОБРАННЯ ПРЕЗИДЕНТА НІКСОНА виключив із свого складу колишнього агента ЕфБіАй Джеймса МекКорда, який з іншими проникнув у квартиру Демократичної партії у Вашинґтоні, намагаючись викрасти чи зфотографувати там різні документи. Голова Крайового Комітету Демократичної партії О'Браєн подав до суду Комітет для переобрання президента Ніксона й МекКорда, вимагаючи від них 1 мільйон долярів відшкодування. В головній квартирі Демократичної партії були заарештовані п'ять осіб, які туди нелегально проникли.

МІСЬКИЙ РАДНИЙ У НЮ ЙОРКУ МЕТЬЮ ТРОЙ мол. вирішив проголосити сенатора Едварда Кеннеді кандидатом на віце - президента з рамени Демократичної партії під час Демократичної Конвенції в Маямі Віч.

ШЕРИФ МИХАЙЛО СЕНЮК ЗАВІВ Етел Ірвінґ до жіночої тюрми в повіті Нессо, де вона буде сидіти два місяці за спробу обдурити видавництво МекҐров Гілл „біографією" Гюза, написаною без Гюза з її чоловіком. Етел Ірвінґ — малярка, її кілька картин продали в ціні по 300-400 дол. Але ті гроші — ніщо супроти великих боргів: вона і її чоловік мають заплатити по 10 000 долярів штрафу. Чоловіка засуджено на два з половиною роки тюрми.

ФЕДЕРАЛЬНИЙ СУД НА МАНГЕТТЕНІ ПРИГОВОРИВ двох учасників банди за торгівлю наркотиками на 25 років тюрми кожного. Шарль Фіоккон і Жан Келль, обоє французькі піддані, вже у в'язниці. Вони належали до шайки, яка в 1970 році привезла до ЗСА „героїни" на 293 мільйони долярів. У Франції і в ЗСА заарештовано було 25 осіб з тієї шайки, і вони вже сидять в американських і французьких в'язницях.

РАДА БЕЗПЕКИ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ НАРАДЖУВАЛАСЬ у вівторок 20 червня над справою схоплювання літаків і прийняла одноголосно резолюцію з гострим натавруванням схоплювання літаків та наражування терористами на загрозу життя летунського персоналу й подорожних. Однак та резолюція поручає тільки окремим державам „прийняти всі потрібні заходи" проти такої загрози, а не забороняє давати політичний азиль схоплювачам, які теж не вимагає їх видачі і не погрожує санкціями державам, які дають схоплювачам схоронища. Президентом Ради Безпеки є в цьому місяці Лязар Мойсов з Югославії і він, як також американський амбасадор Джордж Буш, признали, що та резолюція Ради Безпеки не припинить злочинного схоплювання літаків.

БРИТІЙСЬКЕ ВІЙСЬКОВЕ З'ЄДНАННЯ ІНЖЕНЕРІВ У ПІВНІЧНІЙ ІРЛЯНДІЇ ВИВІНОВАНО в ручні прилади, які виявляють приявність бомб у недалекій віддалі. Ці прилади показались у практиці дуже добрими і вдатними, але вимагають поважної фізичної сили вояків, бо важать між 30 і 40 фунтів.

ПІД ЧАС СВОЇХ ВІДВІДИН У ВАРШАВІ ЮГОСЛАВСЬКИЙ ТІТО ВИСЛОВИВ острах, що плянована панєвропейська конференція безпеки, також з участю ЗСА і Канади, не буде займатися безпекою Середземноморського обширу, який ніби до Европи вже не належить. Тіто стривожений однаково щораз більшим числом совєтських військових кораблів на Середземному морі, як теж встановленням у Тірані, Альбанія, бази для комунокитайських підводних човнів й інших військових кораблів.

ФРАНЦІЯ ПРОГОЛОСИЛА перестeрогу для всіх кораблів у південно - західній частині Тихого океану, щоб трималися здалеку від Французької Полінезії, де буде переведений черговий французький штучний атомовий вибух. Французький військовий корабель вислано для перехоплення канадійської яхти, яку, мабуть, якийсь пацифіст зумисне й свідомо скерував у той район, щоб перешкодити вибухові, або для демонстрації згинути в ньому. Теперішня секретність французьких властей перечить минулорічній тактиці, коли-то французи запросили закордонних журналістів на свідків тодішнього атомового вибуху.

ЗРОСЛО ЧИСЛО СМЕРТНИХ ЖЕРТВ у залізничній катастрофі з-перед трьох днів у Франції, коли два пасажирські поїзди вискочили з рейок і зударились у довгому на милю тунелі. Добуто 120 вбитих, 90 осіб знаходяться у шпиталях, а припускають, що вбитих є більше. Одного 22-річного раненого вояка видобули з руїн поїзду щойно 36 годин після катастрофи.

ГОЛОДОВУ КАТАСТРОФУ В АФҐАНІСТАНІ ЗАВИНИЛИ головно байдужність і бездарність тамошніх державних властей, адміністраційне безладдя і примітивізм низових верств населення, з високим відсотком неграмотних. Західні газети оприлюднили світлини із страхітливим видом — дітей, що померли на дорогах з голоду при повній байдужності тамошніх мешканців і прохожих.

ПИСЬМЕННИК КЛІФФОРД ІРВІНҐ, який хотів обманути видавництво МекҐров Гілл у Ню Йорку, продавши йому за 750 000 долярів біографію мільйонера - індустріяліста Гюза, дістав за спробу обману два з половиною роки тюрми, його дружина Едіт — 2 місяці тюрми, і обоє мають заплатити по 10 000 долярів грошової кари. Ірвінґ видавав свою книжку за таку, нібито він написав її у співпраці з Гюзом, але насправді Гюз нічого не знав про такий твір.

На сенатській Комісії прийшло до суперечки з приводу дальшого збroєння

Вашинґтон. — На сенатській Комісії для закордонних зв'язків прийшло в четвер 21 червня ц. р. до різкої виміни слів між головою тієї Комісії Дж. В. Фулбрайтом та секретарем оборони Мелвіном Лердом. Сенатор Дж. Фулбрайт, відомий із своїх ліберальних поглядів, критикував секретаря оборони Лерда за його пов'язування справи ратифікації військових договорів, підписаних у Москві за перебуванням там президента Ніксона, з потребою призначити дальші поважні суми на випродукування нового досконалішого типу джетового бомбовика та атомово-підводного човна. Сен. Фулбрайт закликав інших сенаторів, щоб вони не взяли собі до серця „фальшивих інформацій", що їх Лерд подає щодо стану совєтського зброєння. Проти такого вислову Лерд рішуче запротестував, врешті заявив, що Фулбрайт взагалі нездатний розглядати інформації, що їх він, М. Лерд, подає Сенатові. Також сенатор Джекоб Джевітс висловив стурбування з приводу заяви Лерда, покликавшись на становище дорадника президента Ніксона Генрі Кіссінджера, який виразно заявив, що справи ратифікації московських договорів і вимоги Уряду щодо нових сум на удосконалення існуючих родів зброї треба розглядати окремо. Сенатор Фулбрайт зголошував уже неоднократно внески, які противились становищу Державного секретаріяту або Пентаґону.

МекҐоверн має вже 1342 делеґати, Е. Кеннеді не буде кандидувати ні на Президента ні на Віце-президента

Ню Йорк. — Під час правиборів у стейті й місті Ню Йорк, які відбулися у вівторок 20 червня ц. р., переважаючу кількість делеґатів яких 230 — здобув демократичний кандидат ліберального напрямку сенатор Дж. МекҐоверн з Південої Дакоти, запевняючи собі водночас із цим 25 дальших делеґатів із цього стейту, які заявляться за ним під час початкового викликування на демократичній конвенції в Маямі Віч. Здобув у міжчасі МекҐоверн також деяку кількість делеґатів в інших стейтах — 6 в Іллиной, 4 в Ню Джерзі і 9 у Вірджінії. 50 із 75 досі незобов'язаних негритянських делеґатів заявили, що вони готові задекляруватися за МекҐоверном ще наприкінці цього тижня. Водночас із цим, згідно з повідомленням із Вашинґтону, сен. Едвард Кеннеді заперечив поширювані далі вістки, що він готовий при певних умовах кандидувати на віце-президента на списку МекҐоверна. Кеннеді заявив ще раз рішуче, що він в ніякому випадку не рахує себе цього року кандидатом ні в президенти, ні у віце-президенти. Згідно з найновішим обрахунком щоденника „Ню Йорк Таймс", в якому бракує ще 76 неустійнених делеґатських голосів, кількість делеґатів розподіляється так: МекҐоверн — 1 342.05, Гюберт Г. Гомфрі — 387.3, Джордж Воллес — 377, Едмунд С. Москі—261.1, Генрі М. Джексон — 39.75, Ширлі Чізголм — 28, Вілбир Д. Міллс — 3.55, „фаворитні сини" — 58, незобов'язані — 488.25. Для номінації під час конвенції треба 1 509 делеґатів.

Посадники американських міст, між ними й демократи, заявилися за підтримкою в'єтнамської стратегії през. Ніксона

Ню Орлінс. — Конференція посадників американських міст, яка закінчила тут в середу 21-го червня ц. р. свою сорокову з черги конвенцію, прийняла більшістю голосів — у відношенні 2 до 1 — резолюцію із заявою підтримки для теперішньої стратегії і політики през. Р. Ніксона у В'єтнамі. Прийнято резолюцію після гарячих дебат і за нею заявилися також і демократичні посадники, зокрема посадник міста Чикаго видатний демократичний діяч Ричард Джей Дейлі, який закликав в „заради Бога об'єднатися за Президентом". Схваленням цієї резолюції конференція змінила в основному неґативне ставлення посадників до в'єтнамської війни, яке виявилося у схваленні минулого року резолюції із вимогою повного виведення американських військ із В'єтнаму. Зміну в поглядах приписують зусильним заходам уряду през. Ніксона, спрямованим на здобуття прихильности для його політики. Невелика група демократичних посадників, між ними й посадник Ню Йорку Джон Ліндзі, яка минулого року опонувала проти в'єтнамської війни, пробувала продовжувати свою опозицію також і цього року, але без успіху. Їхня пропозиція, щоб із В'єтнаму були виведені до 1 жовтня 1972 року всі американські збройні сили при умові, що будуть звільнені всі американські полонені, здобула всього одну третину голосів присутніх на конвенції посадників. На конвенції були репрезентовані посадники 325 більших американських міст. Президентом посадників обрано Луї Велча з Гюстону.

Маніяк з Ню Йорку забив шістьох людей, поранив шістьох і сам себе

Черрі Гілл, Н. Дж. — 33-річний Едвін Джеймс Ґрейс із Ню Йорку приїхав на передмістя Кемдену поблизу Філядельфії, Черрі Гілл, Н. Дж., ввійшов у будинок, в якому працювали 40 службовців і почав стріляти з рушниці. Стріляючи, він вибирав лиш чоловіків, ощаджуючи жінок. Він зайшов до того будинку в уніформі приватного поліцая, з написом „Судовий клерк, Н. Й." і тому спочатку не викликав особливого зацікавлення. Трагедія в „Ґерітедж Вілдінґ"-у у середу 21 червня розпочалась о 2 г. 30 хв. по полудні й тривала всього декілька хвилин. Маніякальний вбивця спершу зустрів жінку є службовицю, але до неї не стріляв. Перший стріл він зробив на першому поверсі, вбивши власника фірми, в якій саме того дня розпочала працювати Даянна Гікменн. Вона розповіла поліції, що її працедавець помітив незнайомця з двома рушницями при нім і сказав: „Тут є чоловік із зброєю", а через хвилину той працедавець лежав мертвий. Стероризовані люди, не знаючи, що діється, почали втікати з будинку. Маніяк навів рушницю на групу жінок, але не вистрілив. Він переходив від кімнати до кімнати, стріляв свої жертви й при тім приказував „Не рухайсь, не рухайсь!" Так він застрілив шістьох службовців - чоловіків ще шістьох поранив.

Американські збройні сили далі відходять із В'єтнаму

Сайґон. — Відомо, що президент Ніксон заповів був, що до 1 липня цього року число американських збройних сил у В'єтнамі зменшиться до 49.000. На 15 червня ц. р. було там 60.000 військовиків, у тому числі 15.000 летунів і 2.300 морської піхоти. Тепер пересувають три ескадрилі летунства і і два ескадрони морської піхоти з Данангу й околиці до сусіднього Таі (Сіяму), на летунську базу Нам Фонґ, побудовану в 60-их рр., але опустілу. Загалом з Південного В'єтнаму виїздять коло 5.000 військовиків, тимчасово до Таі перед від'їздом до Америки. Військові кораблі в затоці Тонкіна й летунські з'єднання залишаються в Південному В'єтнамі і недалеких відтіль базах з уваги на комуністичний наступ, який почався 1 квітня ц. р. Президент Ніксон проголосить перед кінцем цього місяця новий плян щодо числа американського війська у В'єтнамі. Тим часом на тамошніх бойовищах не було великих битв. Американське летунство переводило далі масові налети проти Північного В'єтнаму та скупчень комуністичних військ у кількох пунктах Південного В'єтнаму. Рейд трьох тисяч південно-в'єтнамської морської піхоти на північ від міста Хуе завдав ворогові від минулого понеділка 360 людських втрат.

Ізраїль перевів новий рейд на територію Ливану

Бейрут, Ливан. — Ізраїльське збройне з'єднання, у тому числі панцерні вози й танки, підтримані артилерійським вогнем з-поза ізраїльського кордону та летунством, заатакувало в середу 21го червня ц. р. прикордонні ливанські села, в яких розміщені головно палестинські партизани, і схопило у тому рейді 5-ох сирійських старшин, одного ливанського старшину й трьох військових поліціянтів. Цей рейд переведено в 24 години після того, як група арабських партизанів, прийшовши від сторони Ливану, зробила засідку на автобус, в якому були ранені три цивільні пасажири і два поліціянти. Схоплення високих сирійських старшин - всіх з сирійського генерального штабу — було несподіванкою для самих ізраїльських військовиків. Приявність тих старшин у віддалі кількадесяти ярдів від ізраїльського кордону у товаристві ливанського полковника з відділу розвідки ізраїльські військові кола вважають за доказ співпраці Сирії й Ливану та спільного їх плянування якоїсь нової атаки проти Ізраїлю. Між схопленими сирійськими старшинами є також один генерал, решта — це полковники і підполковники. Схоплено їх на дорозі, якою їхали чотирма автами. Інформації про подробиці того рейду дуже різні. Одні подають число смертних жертв серед арабів на 14, інші на 30 осіб. Здемольовано багато будинків і спалено запарковані автомобілі. Ізраїльські війська вернулись без втрат.

У Москві арештовано Петра Якіра, сина розстріляного Сталіним в 1937 році командарма Йони Якіра

Москва. — Органи КҐБ арештували в середу 21-го червня ц.р. провідного діяча дисидентського руху в Совєтському Союзі історика Петра Якіра, сина відомого большевицького партійного і військового діяча, командуючого військами „Української Військової Округи" в 1930-их роках Йони Якіра, що був обвинувачений Сталіним у зраді і розстріляний 12 червня 1937 року. Після арешту і розстрілу свого батька 14-літній ще Петро Якір був арештований разом із своєю матір'ю і просидів у совєтських тюрмах і концентраційних таборах шістнадцять років, аж до смерти Сталіна. Про свої переживання в тому часі він розповів в опублікованих у Самвидаві спогадах п.н. „Дитинство в тюрмі", передрукованих минулого року за кордоном. Останніми роками він проявив велику активність в боротьбі за громадські права в Совєтському Союзі і проти сталіністичних методів у совєтській внутрішній політиці. Провели арешт Якіра зодягнені по цивільному агенти КҐБ, після відбутих в його мешканні обшуків, в часі яких забрано багато рукописних, машинописних матеріялів та книжок. Арештованого відвезено в невідомому напрямку. Арештовано Якіра кілька днів після того, як у Москві й околицях були поширені дисидентські летючки із закликом до боротьби з допомогою страйків. У своїй діяльності й у своїх писаннях і публікаціях Петро Якір виступав під повним іменем і прізвищем. Підписав багато звернень до совєтських режимних чинників в обороні арештованих і засуджених діячів резистанського руху в СССР.

Рада Міністрів СССР видала „указ" про посилення боротьби проти пиятики й алкоголізму

Рада Міністрів СССР вирішила розпочати боротьбу проти пиятики й алькоголізму, винісши постанову, опублікoвану всією совєтською пресою з 16-17 червня 1972 року. У Совєтському Союзі держава має монополь на всі горільчані вироби. Замість багатьох сортів різкої міцности горілок вирішено більше продукувати виноградних соків та пива, щоб „повністю забезпечити попит населення на ці напої". Міцні горілки відтепер заборонено продавати в буфетах, їдальнях і крамницях, за виключення крамниць, де торгують рибою та консервами. Рада Міністрів СССР заборонила продавати алькогольні напої міцністю 30 градусів і вище в районі розташування виробничих підприємств, будов, навчальних закладів, дитячих установ, лікарень, вокзалів, пристанів, аеропортів, культурних та видовищних підприємств, а також у місцях масових гулянь та культурного відпочинку трудящих. Суворо заборонено відтепер продавати алькогольні напої „особам, які вже перебувають в стані сп'яніння, та неповнолітнім". Горілку, державного випуску, будуть продавати тільки від 11-ої г. ранку до 7-ї г. вечора. Людям, які стали хронічними алькоголіками, мають психозу, білу гарячку і т. п. — не буде виплачуватись жадна допомога у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю, а хто відпочиває в санаторіях чи лікується в лікарнях та порушуватиме „приписи", викидатимуть з тих закладів, „без відшкодування вартости путівок за невикористані дні".

РОЗПОЧАВСЯ ТРЕТІЙ ЛІТНІЙ АКАДЕМІЧНИЙ КУРС УКУ В РИМІ

Рим (УПВ). — 15 червня тут у великій авлі Українського Католицького Університету ім. Святого Климентія Папи відкрився Третій Літній Академічний Курс, що триватиме до 16 липня. Курс відкрив, після молитви „Царю Небесний", Блаженніший Верховний Архиєпископ Кир Йосиф, засновник і опікун Університету. У своєму довшому слові Кир Йосиф привітав присутніх викладачів та учасників і широко з'ясував ролю та завдання УКУ для життя Української Помісної Католицької Церкви та всієї спільноти.

Блаженніший Первоієрарх нагадав початки нашого Університету, який розвинувся з нічого, і вже сьогодні здобуває собі права громадянства. Створено при ньому бібліотеку, музей, відбуваються виклади під час року, а оце вже в третій раз під час літа спеціяльні Академічні Курси. Саме вони є нагодою зустрічі так наших науковців, як і студентів. Кир Йосиф бачить потрійну ціль у приїзді сюди студентів під час літа. Насамперед, треба здобувати те знання з українознавчих предметів, яке не дають нашій молоді чужі університети — поглиблення знання рідної мови, історії, літератури, культури. Це дуже важливо, щоб наше молоде покоління краще і більш об'єктивно, як це можна на рідних землях чи часто в чужих школах, пізнавало себе, свій нарід, його минуле і сучасне. Подруге, саме в цьому великому осередку культури і мистецтва, духовости і цивілізації, яким є Рим, нашій молоді треба черпати також свої загальні знання, виробляти мистецьку культуру та взагалі прив'язання до духових вартостей. Ніде цього всього не можна так набути, як у Римі, у джерел тритисячної історії, не лише Італії, але й усього західнього світу та культури. Тому Блаженніший заохотив молодь користати з свого перебування тут, відвідуючи музеї, археологічні виставки, книгозбірні тощо.

І, потретє, ціллю Курсів є безпосередня зустріч так науковців з різних осередків, як і студентів. Нам треба частіших і тісніших зв'язків і вузлів єдности. Спільнота, як ми — розпорошена по світі та в меншості по країнах нашого поселення, — загрожена з-зовні і з-середини різними небезпеками, мусить плекати згуртованість, творити спільні вартості, у всьому підтримувати спільні зусилля. Так є на відтинку нашого суспільного життя, це ми відчуваємо в нашій церковній дійсності, і так само є в науці та в культурних змаганнях нашого народу. Український Католицький Університет поставив собі за мету якраз „наукою об'єднати в розсіянні сущих". Наші курси і зустрічі під час них і є одним із таких вузлів, яких є більше, і які нам треба всіляко розбудовувати. Закінчував Блаженніший нашу молодь працювати саме в

(Закінчення на стор. 3-ій)

З радістю і сльозами українці Вінніпеґу вітали Ісповідника Віри Владику Василя Величковського

Вінніпеґ (о. С. І.) — Подібно, як чотири роки тому Вінніпеґ, столиця українців Канади, осідок Української Католицької Митрополії вітав Ісповідника Віри Блаженнішого Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа — так теж величаво вітав дня 15 червня 1972 р. другого Ісповідника Віри Високопреосвященнішого Владику Кир Василя Величковського, ЧНІ. Спонтанно на телеграфічне повідомлення Митрополита Максима Германюка з Риму масово — як про це вже коротко інформовано — прибули на Міжнародне Летовище Вінніпеґу в четвер, 15 червня ц. р. в годині 8.45 ввечорі: священики, сестри, представники парафій та громадянство. Коли появився Достойний Гість, бувший совєтський в'язень Воркути і Донбасу, Владика Кир Василь в асисті Митрополита Максима, тоді зі соток грудей лунало грімке: „Слава"! „Слава"! а коли двоє діточок, Орест Денека і Аруся Гук, щебетали йому вірш на привітання та вручували китицю червоних рож, то з очей Владики Величковського покотилися рясні сльози, плакав теж із радости весь зібраний Божий люд і для Достойного Гостя співав „многая літа"! В імені всіх вірних привітав Владику Ісповідника Кир Максим, Митрополит Вінніпеґу і всієї Канади. В імені духовенства привіт зложив о. Мітрат Василь Кушнір, президент КУК, а в імені Централі Українців Католиків привіт зложив проф. Михайло Воробій. Привітальне слово виголосив д-р Михайло Марунчак, голова Крайової Ради Українських Громадських Організацій за Патріярхат Української Католицької Церкви. Всіма цими привітаннями був дуже зворушений Достойний Гість, часто втираючи рукою сльози. Зворушений до глибин Владика Василь подякував за привітання. Чисельно зібрані знова відспівали „многая літа". Про це привітання широко написала англомовна преса разом з фотографіями. Владика Василь замешкав у палаті Митрополита Максима. Його побут на цьому континенті передбачений на кілька місяців. Офіційне його привітання з Архиєрейською св. Літургією, концертом і бенкетом заплянoване у Вінніпеґу на неділю, 2-го липня.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ВИСТАВКА ОБРАЗІВ ГАЛИНИ МИРОШНИЧЕНКО, ЛЮБОМИРА КУЗЬМИ І БОГДАНА ВАСИЛИШИНА

Глен Спей. — Відомі українські еміграційні мистці — Галина Мирошниченко, Любомир Кузьма і Богдан Василишин влаштовують тут виставку своїх найновіших праць. Відбудеться ця виставка на оселі УРСоюзу „Верховина" й охоплюватиме 60 експонатів. Будуть показані олії, акварелі, темпери, поліпери і енкавстики. Виставка триватиме від неділі 25-го червня до дня праці включно. Це вже шостий рік підряд згадані мистці, з великим успіхом виставляють свої твори на оселі „Верховина" в Глен Спей.

ДОПОВІДЬ ОКСАНИ БОРУШЕНКО

Куритиба, Бразилія. — У залі будинку Хліборобсько-Освітнього Союзу відбулися весною ширші сходини українського жіноцтва, на яких проф. Оксана Борушенко доповідала про свою наукову подорож до Европи та ознайомлення з українським організованим життям у Канаді й Америці. Сходини були скликані Жіночою Організацією при ХОС-і й дали багато відомостей присутнім.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issue combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

За право страйку в СССР

Страйк — припинення робітниками чи службовцями роботи на підприємства чи в установах — для виборення належних їм прав, заробітних платень і відповідних умов праці — гарантований в усіх демократичних країнах конституціями. З допомогою страйків робітники добиваються задоволення своїх суспільних, політичних й економічних вимог, зокрема ж запевнення добробуту для себе і родин.

В СССР, як і в інших комуністичних країнах, які визначають себе „пролетарськими" чи й „робітничо-селянськими", страйки, як засіб для покращання долі працюючих, заборонені взагалі. Совєтські чи інші „народно - демократичні" робітники не мають права добиватися здійснення своїх вимог виходом на страйк, тривалою чи й тимчасовою відмовою від праці чи й уповільненням її. Згідно з вченням комуністичних ідеологів, страйки можливі тільки в „буржуазно - капіталістичних" країнах. Спроби совєтських робітників провести страйк за покращання свого становища і за сякий - такий добробут для своїх родин трактуються комуністичним режимом, як злочин, як бунт, заворушення і караються жорстоко. Викликаний десять років тому страйк робітників у Новочеркаську був здушений криваво міліцією і військом. Так само були здушені пізніші спроби страйків у Темір - Тау в Казахстані, в Чирчику в Узбецькій ССР. Були здушені криваво робітничі страйки і демонстрації у комуністичній Польщі в грудні 1970 року, але у їх висліді робітники добилися все ж таки не тільки здійснення своїх вимог, а й деяких змін у державному та партійному керівництві. Дозволені страйки тільки в комуністичній Югославії, де режим визнає їх як засіб боротьби за покращання робітничого становища і за здійснення демократії в підприємствах.

Ініціятиву боротьби за право страйкувати й добиватися цим засобом покращання робітничої долі підняли дисидентські кола в Совєтському Союзі. В поширюваних ними летючках вони закликають робітників використовувати форму страйку в боротьбі за робітничі права й вимоги. Свою акцію в цьому напрямку автори летючок поширюють і на політичну ділянку, стверджуючи, що в Совєтському Союзі ніякого соціялізму немає, що панівна кляса і її верхівка жорстоко експлуатують робітників та селян, і закликають боротися за такі основні в кожній демократії права, як свобода слова, преси й особливо право страйкувати, право, що його кремлівський режим відмовляє громадянам СССР, щоб могти їх ограбовувати й утискати.

Треба сподіватися, що і в Совєтському Союзі робітники й селяни доб'ються права на страйк — так, як добилися його вже подекуди від їхніх комуністичних режимів польські і зокрема югославські робітники.

Зміни у світі і мир

Тижневий журнал „ЮС Нюз енд Ворлд Ріпорт" на 26 червня ц. р. приніс на своїх 10-ти сторінках підписану президентом Ричардом Ніксоном статтю „Дійсний шлях до миру". Редакція зазначає, що хоч стаття була написана ще перед подорожжю Президента до Пекіну, проте виправлена й доповнена після повороту автора до Вашингтону з Пекіну і Москви. Можливо, що справжньою ціллю всієї тієї статті було подати в ній нові мирові пропозиції щодо В'єтнаму: готовість Америки припинити бомбардування Північного В'єтнаму й замінування його портів взаміну за звільнення всіх полонених та інформації про загинулих безвісти, проголошення перемир'я під міжнародною контролею та відкликання після того впродовж 4-ох місяців американських військ.

Ще глибше значення має в тій статті Президента ствердження, що у світі зайшли після останньої світової війни глибокі зміни: знищені війною країни напрочуд відбудувались, — малорозвинені країни зробили поступ на шляху до самооборони й добробуту, — виразна збройна перевага ЗСА над СССР пересунулась в сторону рівноваги збройних сил, — перестав існувати монолітний комуністичний бльок. ЗСА мусіли пристосувати свою закордонну політику до тих змін. Президент, як не раз робив це, перестерігає дуже рішуче проти неоізоляціонізму. Його найпереконливішим аргументом є звернення уваги на те, що коли б ЗСА виреклися активної ролі в міжнародному світі, то постане „вакуум", пустка, яку негайно займуть інші, і тоді постане загрозлива для Америки ситуація.

Президент твердить, що його подорожі до Пекіну і Москви хоч і не стали панацеєю для оздоровлення нездорових відносин у світі, проте таки промостили й започаткували шлях до миру в світі для наступних ґенерацій. Він признає, що „остаточне свідоцтво про закордонну політику видає її реальне діяння". Він пов'язує існування миру з міжнародними економічними відносинами та з силою Америки, не тільки мілітарною і економічною, але й із силою її духа. Тому та стаття Ричарда Ніксона — це не тільки його особисте політичне кредо, але й широкий нарис, яким шляхом повинна ступати політика Уряду.

ПРОВАЛ ПРОВОКАТИВНОГО ЗВИНУВАЧЕННЯ КҐБ

У зв'язку з звільненням Я. Добоша з большевицької в'язниці та оголошеними заявами Я. Добоша і О. Коваля, подаємо нижче наш коментар до тієї справи.

15 червня 1972 р.

Пресова Служба ОУН

Два „повідомлення" Київської радіовисильні і партійно - урядової преси про ув'язнення Я. Добоша заповідали, що заноситься на відкритий суд над ним. За що? Спершу називалося, що „за проведення підривної антирадянської діяльности" (14 січня 1972), а потім — у другому „повідомленні" — (12 лютого 1972) — за те, що він „прибув до СССР для виконання злочинного завдання зарубіжного антирадянського центру ОУН-бандерівців, що перебувають на утриманні імперіялістичних розвідслужб". Цього „злочинного з а р убіжного завдання" було ще замало для одного лише туриста, тому ув'язнено ще й інших, здавна невигідних діячів культури, яких не було за що карати, але яких треба було обезвладнити, щоб не перешкоджали русифікації. Тож дошито їм, як сповидним спільникам „справи Добоша", таке „кримінальне" звинувачення: „за проведення ворожої соціялістичному ладові діяльности і в зв'язку з справою Добоша притягнуті до кримінальної відповідальности Світличний І. О., Чорновіл В. М., Сверстюк Є. О. та інші".

У світлі такого комунікату виходить, що на головного винуватця був запланований Добош, який прибув на один тиждень на Україну, щоб виконати „злочинне завдання зарубіжних розвідок", а всі інші ув'язнені — додаток до нього. Він, молодий студент, поговорив собі нібито з усіма трьома високоінтелігентними д і я чами нашої культури (також і з тими з-поміж них, яких і на очі не бачив) та з іншими, поіменно не названими особами, і цього ніби цілком вистачило, щоб люди старші за нього знанням і життьовим досвідом, які кожного дня переживають на собі прикрий тиск поліційної держави, легкодушно дали себе намовити до шпигунських авантюр, на яких вони взагалі не розуміються (і на які, як культурні люди з принципу ніколи не пішло б), чи до революційних дій, до яких ніяк не надаються, бувши роками під контролею пильного поліційного ока. Чи може своїми зустрічами довершив Добош дивне чудо перетворення якости людей? Нічого подібного! Всякі чуда в країні тотальної перемоги наукового матеріялізму є неможливі і поліційно заборонені. Там існують лише „історичні необхідності".

Необхідністю московсько-большевицького тоталітарного режиму на далеку мету є знищення української нації і влиття її в „совєтський народ", а на найближчу мету — ліквідація української непокірности і взагалі незалежної думки. Перешкодою цьому є зміцнення сміливости українського опору проти національної загибелі і поширення руху опору проти обмосковлення. Завдання поліційних органів — винищити насамперед творчу, відважну й авторитетну українську культурну верхівку, щоб кинути переляк на маси — є утруднене тим, що старі і випробувані методи масового терору не діють або викликають тепер протилежні наслідки. Замість переляку викликають гнів до ліквідаторів і будять неактивних до впертого спротиву. Щоб обійти перешкоди для плянових ліквідацій, насамперед треба применшити авторитетність національних діячів, компромітувати їх вигадками або „покаяніями", щоб легше було ставити їх під звинувачення, що вони переступають параграфи зобов'язуючого карного кодексу. А коли не переступають, то що тоді? Справа проста: пришити їм і розголосити, що вони вчинили „кримінальні, зрадницькі" дії, як наємники і запроданці, на шкоду для народу. Хай бороняться, або ні, за замкненими дверима судів люди арґументів однаково знати не будуть, а суд знатиме, скільки котрому вліпити років.

Приїзд Добоша, який хотів побачити відомих і переслідуваних діячів нашої культури і шукав за ними так, як це, зрештою, нерідко роблять подорожуючі студенти, відвідуючи цікавих їм малярів, письменників, співаків по всіх чужих країнах, і нікому на думку не впаде підозрівати чи переслідувати одних або других. Але каґебістам таке, дивне на їхні голови, зацікавління Добоша дало нагоду використати його зустрічі, щоб деяких культурних діячів, яких не мали як позбутися, ув'язнити під замітом політичних і шпигунський змов з „зарубіжним аґентом". Коли ж Добош, що мав дозвіл на двотижневий побут, уже після тижня від'їхав, каґебісти спохватилися, що кудись він з-під їхньої обсервації зник, і в останній хвилині щасливо стягнули його з поїзду, що минув уже большевицький кордон. Але що ж? У пакунках цього небезпечного „аґента іноземної розвідслужби" і „висланника антирадянського центру ОУН" були всього дві книжки неполітичного змісту, видані радянськими видавництвами (отже докладно процензуровані), фотокопія потрібного поетам „Словника рим" Караванського (праці, яка дістала дуже похвальну оцінку від самого Голови відділу теорії інформації Ради по кібернетиці Академії Наук СССР) та всього-навсього дві фотознімки, коли інші вивозять їх десятками. Але які? Не фотографії ракетних баз чи військових об'єктів, але двох українських літераторів. Оторопіли каґебісти, бо не було за що замикати. Три дні потривало, поки між кагебівськими відомствами виколотнилося

(Закінчення на стор. 4-ій)

I. Світ

НАСЛІДКИ ЗАМІНУВАННЯ ПОРТІВ

Останнім часом приділяється багато місця питанню, чи бомбардування Північного В'єтнаму та замінування його портів вплине на воєнні події на тому обширі, зокрема на активність операцій червоних військ на півдні.

На нашу думку, ці впливи в значній мірі виявляться цим літом. Цьому є кілька причин, а головна з них та, що американська авіяція почала вживати під час бомбардувань нових приладів з лезар - променем, який скеровує бомби на потрібну ціль. Перший літак випускає цей промінь на потрібний об'єкт, освітлюючи його сильним світлом у формі малої точки, а тоді другий літак кидає бомбу. Бомба має радар, що скеровує її на ту точку.

Для літаків бомбардування мостів, що мають велике військове значення, завжди було трудною справою, бо вони вузькі. Тепер американська авіяція нищить або сильно ушкоджує кожний день кілька мостів. Їх відбудова або направа — складна проблема, бо потребує не тільки значних людських резерв, але також будівельних матеріялів, а тим часом швидкість постачання військового спорядження вирішує успіх воєнних дій.

Після замінування портів Північного В'єтнаму Ганой утратив можливість одержувати совєтську та сателітну амуніцію і зброю: в тих портах постійно перебувало по десять і більше кораблів. Однак скептики та ліва преса твердять, що замінування тільки ускладнило можливості закінчення війни, бо постачання не припинило.

Витягання або унешкідливлення мін — справа, зв'язана з великими труднощами, до того ж Ганой, як видно, не має належних кадрів та приладів. Отже, фактично порти залишаються заблькованими і кораблі туди не приходять.

Були відомості, що Москва звернулася до Пекіну з просьбою дозволити висилати свої кораблі з військовими та іншими вантажами до Кантону, Чанчянґу або Форту Баярд у затоці Мандаринів, що його розбудували 1939 року французи. Після війни Франція передала цей порт з усім устаткованням національному урядові Китаю. Залізницю до нього закінчено зовсім недавно і на мапах Китаю 1962 року її ще не було зазначено. Появилась вона на мапах щойно 1967 року.

Ця залізнична лінія, довжина якої становить приблизно 250 миль, сполучається із залізницею, яка прямує до Ганою через Нанніґ — важливе сполучення ще з часів другої світової війни. Ці залізничні лінії з'єднуються в малому місті Літанґ.

Інших портів, крім Кантону та цього останнього, які могли б бути вжиті для постачання амуніції та зброї Ганоєві, немає.

Увесь південний район Китаю багатий на сільськогосподарську сировину, яку продається закордон або вживається для власних потреб і тому залізниці перевантажені. Чи знайдеться там спроможність для додаткового транспорту тисяч вагонів щоденно?

Ми не маємо відомостей, чи ці залізниці дво- чи одноторові, бо найновіший атлас Китаю, видрукований американським Урядом в травні цього року, ми ще не одержали.

Інша збудована французами залізниця, що сполучає Ганой з провінцією Юнан та Кунміном, веде до Внутрішнього Китаю і проходить далеко від портів.

Пекін спочатку відмовив був Москві уживати свої порти для воєнного постачання, заявляючи: „Спробуйте розмінувати північнов'єтнамські порти". Москва настоювала і, здається, Китай погодився відкрити доступ совєтським кораблям до Кантону, але віддаль від цього порту до Ганою дуже велика.

Крім того треба мати на увазі труднощі, зв'язані з транспортуванням залізницею таких великого розміру вантажів, як танки та ракети.

Більшість кораблів, які вживалося для постачання військових матеріялів Ганою, мають поємність біля десяти тисяч тонн кожний, отже потрібно щонайменше 320 вагонів або 6-7 потягів, щоб перевезти вантаж одного корабля. Скільки ці залізниці можуть перепустити потягів, маючи на увазі, що порожні мусять вертатися до портів?

Отже, для Китаю буде великою проблемою знайти належну кількість потягів, при чому частина їх напевно буде знищена американською авіяцією на території Північного В'єтнаму.

Згідно з відомостями офензивні операції проти південнов'єтнамської армії, навченої та озброєної американцями, зазнали невдачі. Безперечно, червоні можуть ще робити не одну спробу, але на остаточний успіх вони не можуть розраховувати. Також не оправдались їх надії на повстання південнов'єтнамського н а с елення проти сайґонського уряду.

Щождо воєнного совєтського постачання, то воно вже шість тижнів як перервалося. У Кантоні був досі тільки один совєтський танкер з харчами та медикаментами. Решта совєтських кораблів повернулись до Владивостоку або чекають в Гонґ Конґу та Сінґапурі.

З цього видно, що Китай хоче усунути московські впливи в Ганої і є проти широких воєнних операцій, воліючи партизанську боротьбу, яка не викликає американських бомбардувань на півночі.

Леонід Полтава

ДЕРЖАВА ВИМУШЕНОГО ЗЛОЧИНУ

Злочином є саме існування в XX сторіччі російської імперії під театральною маскою „СССР". Злочинним шляхом створений, шляхом відібрання людських і національних прав понад 100 націям, народам і народностям, Совєтський Союз для допитливого юриста міг би послужити клясичним прикладом концентрації безлічі несправедливостей. Тому й існує совєтська анекдота про російського селянина, який приїхав у Москву по порошок проти бліх, але на запит закордонного кореспондента відповів, що він приїхав купувати авто! Такої неправди його не змушував говорити представник ЦК КПСС — він сам „усмалив" таку відповідь—, бо совєтський „стиль життя" полягає в неправді.

Чому такий наголовок — „Держава вимушеного злочину"?

Відомо, що в СССР крадуть усі, від директорів до звичайних робітників і навіть сторожів, які приставлені оберігати „соціялістичну власність". Крадуть усі і в усіх „республіках", яких своєю чергою, викрала Москва. Тепер у Совєтському Союзі розповсюджені два терміни: „хапуни" і „везуни". Перші це ті, які „хапають" і виносять, що потрапить під руку на підприємстві чи в колгоспі: пачку цвяхів, торбинку муки, шматок матеріялу на одяг, кілька олівців, в'язку цибулі. Ніби крав, ніби й не крав, а тільки „виніс"... „Везуни" — старша категорія, вони вже не виносять, а вивозять: там у авто „випадково" вкинув важкеньку пачку з милом, інший завіз додому колгоспне сіно, ще інший висипав у канаву кілька десятків кілограмів зерна, а вночі діти прийдуть і позгрібають... Всі знають, що всі носять і возять — тому всі й мовчать.

І ось знайшовся в Україні такий собі „товаріщ Мостовой" з Одеси. Він написав з місяць тому листа до московських „Известий", доносячи, що у млині число 1 — всі крадуть, всі стали „несунами". І хоча після втручання „Известий" у ту справу в Одесі („Известия" — —і справа в Україні!) там двох засудили „на різні покари", все таки „товаріщ Мостовой", донощик державі проти робітників „нервово не витримав, подався геть з млина". Як він сам написав у Москву: „У висліді злочинці стали страдальцями, а я — злочинцем", Це й відповідає правді в державі вимушеного злочину.

Ще приклад „везунів", з того ж числа „Известий". „Ви пишете про „несунів", а скільки ж існує „везунів"! Ці люди не просто крадуть, а возять на державних машинах державну (народну) власність, формально прикриваючись квитанціями про виплату якоїсь суми, зниженої на багато разів", пише нам ленінградський інженер В. Стрельченко", — сповіщають „Известия". Знову ж тут ролю донощика державі виконує особа з українським прізвищем, яка вимагає, щоб навіть „відпадків продукції на підприємствах категорично не продавали своїм робітникам і іншим приватним особам".

Ще інший „совєтський патріот" повідомляє, що десь в Озівському районі „більшість закриває очі на те, що колгоспники несуть корм для свого скоту не з лугу, а з ферми". Згадуючи знову про масовий щоденний похід „несунів" на млині в Одесі, газета наводить додатковий приклад: „Минулого року до млина прислали на перевиховання Дибкову. Її там так перевиховали, що разом із нею вкрали кілька пудів зерна". Якийсь Андріянов із Казахської ССР пише: „Назви „несуна" злодієм — і він образиться. Він вважає себе господарською людиною, а тих, що не беруть — зневажає".

„Несуни" й „везуни" в СССР не користуються зброєю, вони не нападають на банки чи щадничі каси (явище, яке набирає в СССР чикагівського розмаху). Вони просто несуть і везуть додому все, що погано лежить. Вони збагнули, що слова в комуністичному гимні „Інтернаціоналі" стосуються не когось іншого, а саме їх, трудящих в СССР: „Держава дбає не про нас". Звідси й висновок: дбай сам про себе, звідси й армії „несунів" та „везунів".

Але вже є й нові, ще важливіші прояви — летючки з закликами до страйків.

Українці в Англії знешкоджують бомби, набої і міни з часів другої світової війни

Ню Йорк. — Щоденник „Воллстріт Джорнел" з 12-го червня 1972 р. надрукував вістку під наг. „У Британії й далі знаходять бомби з часу другої світової війни". Кореспондент тієї газети сповіщає з Англії, що там і досі знаходять бомби, набої, міни тощо, як англійської так і німецької продукції, залежані в землі та в піску з часів другої світової війни. Їх знешкоджують спеціяльні групи під керівництвом Ескадрону Підривників, який найбільше має зайняття в південній частині Англії, де було найбільше німецьких бомбардувань. Речник того Ескадрону сказав, що його люди „просічують річно біля 3.000 акрів площі", розшукуючи невибухлі бомби і міни, а потім їх знешкоджують. Тепер одержано нові технічні засоби й будуть провадитись обстежування дна поблизу берегів. „Минулого року було знайдено 27 000 бомб і набоїв", сказав представник Ескадрону. „Ці люди часто довго перебувають поза своїми будинками й родинами. Головну людську силу складають не військові, а цивільні найманці, переважно українські втікачі, які перебувають тут від часу закінчення війни" Один із українців, повідомляє „Воллстріт Джорнал", усміхаючись, сказав: „Ми маємо прочистити ще 130 000 акрів землі. Цієї праці вистачить на 40 років".

Марія Овчаренко

УКРАЇНСЬКИЙ ГАРВАРД ЗДАЛЕКА Й ЗБЛИЗЬКА

(2)

Не менше знаменним було й те, що в програмі Відділу історії, крім історії України, історії інших слов'янських народів зовсім не було.

Я приїхала до Кембриджу на тиждень раніше, щоб упевнитися, що маю всі матеріяли для викладання свого предмету. Виявилося, що не було всіх підручників, які я замовила ще в квітні, але на мою інтервенцію управа гарвардської книгарні зробила все можливе, щоб підручники прийшли якнайскоріше. Подібно вийшло і зі стрічками для мовної лябораторії, що їх треба було наговорити. Дирекція надзвичайно добре поставленої мовної лябораторії піш л а мені у всьому назустріч і дала до мого розпорядження двох висококваліфікован и х техніків. Мала я щастя, що тоді в Гарварді був п. Андрій Горняткевич, що підписав контракт на працю інструктора української мови на рік 1971/72. З ним і його дружиною ми наговорили найпотрібніший елементарний матеріял.

І так уперше на полицях знаменитої гарвардської мовної лябораторії, де знаходиться матеріял для кількадесятьох мов, появився матеріял і з української мови.

Очевидно, в перших днях мого перебування в Кембриджі я познайомилася з Центром Українських Студій. Помиляється той, хто уявляє собі, що за мільйон долярів ми дістали від Гарварду хмарочос на взір нюйоркського Стейт Емпаєр Білдінґ. Дирекція і секретаріят приміщуються в двох кімнатах, що одночасно є канцелярією проф. Пріцака, як тюрколога. На превеликий жаль, проф. Пріцака не було, і дотепер я не маю щастя знати його особисто. Як про це писала „Свобода", він виїхав до Европи. У канцелярії були тільки його секретарка й п. Д. Николенко, що в роки своєї емеритури працює тут більше з любови, як за гроші, та в погоду й непогоду щоденно доїжджає з Бостону.

Імпозантніше в р а ж ення робить заля українського семінару в бібліотеці Вайденера, про що писала вже наша преса. З українікою бібліотеки Вайденера познайомила мене п-на Ярина Турко, дуже інтеліґентна молода людина, по батьках перемишлянка, що не тільки є професійною б і б л і о текаркою, але й любить книжку, головно українську. Під її опікою є українські книжкові збірки в Гарварді. У перших днях познайомилася я також з головою Слов'янського Відділу проф. Г. Лунтом. Він був на вакаціях, але мені дуже залежало на знайомстві з ним, і він через кілька днів зайшов до моєї канцелярії. Упродовж доволі довгої розмови ми порушили багато справ слов'янського й, зокрема, українського мовознавства. Ми погодилися в тому, що рівень викладання української мови в Гарварді великою мірою залежатиме від доброго підручника, а ще більше від висококваліфікованого спеціяліста української лінґвістики.

Перший день викладів був сповнений руху, нових зустрічей і знайомств. Пристосування до нового місця й нових умов, гаряча й волога погода, роблення знімок для архіву ФКУ — все це утруднювало й ускладняло перші кроки. Невелика заля призначена для моїх викладів ,була заповнена, але я знала, що не всі присутні записані на мої курси. В останніх рядах примістилися президент і віце - президент ФКУ, п. Хемич, п. Б. Тарнавський, п. Д. Николенко і ще кілька юнаків, знайомих мені із святкувань 100-річчя Лесі Українки в Клівленді. Це — знак, що сумівська молодь активно цікавиться Українським Гарвардом. Але скільки їх записалося на курси українознавства?

Студенти

Після метушні п е р ш и х днів можна було з полегшею зідхнути, коли почалося регулярне навчання і я могла ближче познайомитися зі своїми студентами.

На перший курс записалося 10 студентів, серед яких тільки троє були українського походження, але українською мовою ніхто з них не володів. За національ н и м походженням двоє були жиди, один негр, один мадяр, одна полька, один німецько - англійського походження і один англійсько-французького. Ч е т в е ро з них „гарвардці", що готувалися до докторату в слов'янській лінґвістиці і відносно добре володіли російською мовою, один уже з докторатом і викладає російську історію в стейті Мічіґен, а до Гарварду приїхав на літо вивчати українську мову й історію ;один „бизнесмен" з Ню Джерзі, що також присвятив свої вакації на вивчання української мови й історії.

Склад групи не був рівний, і мотиви, що спонукали записатися на цей курс, були різноманітні. Гарвардські докторанти працювали ефектовно й успішно, а ті, що починали від азбуки, мали більше труднощів. Назагал група була дружня, з почуттям легкого гумору, і легко було з ними заприязнитися. Вони часто приходили до моєї канцелярії, і ми вели розмови на різні теми.

Троє студентів українського походження записалися на курс української мови, щоб познайомитися з національною спадщиною своїх предків. Таку мету мав, наприклад, Володимир Нагірний, що гроші, заощаджені на поїздку до Европи, призначив на студії в Гарварді. Його батьки відвідали мене під час свого побуту в Кембриджі. Хоч народжені тут, вони добре володіють українською мовою і є активними членами української церкви в Скрентоні. Їх син не говорить по-українському і мусів починати від азбуки. Від азбуки починав також і Михайло Марків. У запитальнику, який я дала студентам, він написав, що його дідусь український патріот і послав його на курси мови й історії.

Крім ідеалістичних спонук, студенти українознавчих предметів мали на увазі й деякі практичні моменти. Кредити, що їх вони діставали в Гарварді, зачислювалися їм в університетах, в яких вони вчилися.

Тому окремо треба згадати студентів, що ходили на наші курси з чисто інтелектуальних спонук, не дістаючи за них ніяких кредитів, проте платячи за них, як кожний інший студент. У мене їх було троє, у проф. Дмитришина також, мабуть, троє. Це були, крім п. Аніти Ю., що з любови до чоловіка училася української мови, д-р Степан Шерер із стейту Мічіґен і Еверет Гарднер. Д-р Шерер так скромно вів себе на моїх лекціях, що я тільки випадково довідалася про те, що він викладає історію Росії в коледжі і оборонив докторську дисертацію про Г. Сковороду в Огайському стейтовому університеті.

Захопившися Сковородою, д-р Шерер рішив познайомитися з мовою та історією народу, з якого вийшов цей видатний філософ. Не зважаючи на високі оплати в Гарварді й високі кошти життя в Кембриджі, Шерер приїхав до Гарварду, залишивши вдома свою родину, щоб збирати потрібний матеріял про Сковороду і колись опублікувати монографію про нього. Деякі російські кола вже давно анектували нашого Сковороду, як „великого русского философа", і коли б Шерерові вдалося здійснити його задум, це була б велика прислуга для української науки.

(Далі буде).

Вибори до Громадського Сектора УНРади

Окружна Виборча Комісія, покликана до переведення виборів членів Української Національної Ради від Громадського Сектору, закликає всіх наших громадян-індивідуальних платників Національного Датку та грошових пожертв на потреби Державного Центру Української Народної Республіки, що вплачували згаданий даток чи пожертви безпосередньо до Державного Центру в Европі або до Головної Управи Об'єднання Товариств Прихильників Української Народної Республіки в ЗСА, зголосити свої імена й прізвища та подати свої адреси до 1 липня ц. р. на адресу: Ukrainian Financial Committee, P.O. Box 95, Cooper Station, New York, N.Y. 10003. Фінансовий Ресорт ВО УНРади і Головна Управа Об'єднання перевірять їхні вплати і їх включиться до листи виборців.

Іван Крамаренко, в.о. голови Окружної Виборчої Комісії

РОЗЛИВ ВОДИ В РАПІД СИТІ В ПІВДЕННІЙ ДАКОТІ наробив шкоди на 31 мільйон долярів. Крім того, там є багато будинків, у яких надалі буде небезпечно жити і які, можливо, доведеться самим доруйнувати. Під час тієї катастрофи загинули 203 людей, хоч припускають, що ще не знайшли усіх тіл.

В ОБОРОНІ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ

В Обороні Людських Прав в Україні, студенти закликають вислати листи до конгресменів і сенаторів. Подаємо, для прикладу, взірець такого листа.

United States Congress
Washington, D.C. 20501

Dear Sir:

Recent reports in our nation's newspapers indicate that there has been a series of arrests in Ukraine of dissident intellectuals whose sole crime, it would appear, was a protest against the Russification of their country. It was reported that the number of those arrested exceeds 100 persons, under an article of the Ukrainian SSR's criminal code which prohibits promulgation of "deliberately false fabrications defaming the Soviet state." This is obviously an elastic article used by the Soviet regime to suppress any view contrary to their own.

As a constituent I ask that you strongly urge President Nixon that when he is in Moscow, he request that such arrests end; that the Soviet Union honor the guarantees of civil liberties incorporated in its own constitution and those of the Universal Declaration of Human Rights to which the Soviet Union is a signatory; that he insist that political prisoners not be exploited as slave labor, specifically on projects which come under the provisions of the recently expanded U.S. — USSR trade agreements.

Sincerely,

____

____

____

Для обліку скільки листів вислано і до кого, прохається цю рубрику виповнити й вислати на адресу: Students in Defense of Human rights in Ukraine, P.O. Box 774, Courthouse Station, Arlington, Virginia, 22216.

Прізвище ______________________

Адреса ______________________

Я вислав листа до (конгресмена, сенатора) ______________

______________ дня ______________ дата.

Прошу вислати мені ________ (кількість) петицій заадресованих до президента Ніксона і ________ (кількість) петицій, заадресованих до конгресменів.

Залучую пожертву в сумі $____________, щоб допомогти в фінансуванні праці Студентів в Обороні Людських Прав в Україні.

РОЗПОЧАВСЯ ТРЕТІЙ ЛІТНІЙ АКАДЕМІЧНИЙ КУРС УКУ В РИМІ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

цьому напрямі та для цього належно використати і цей місяць перебування в Римі, в стінах цього університету, який відкриває для них свої гостинні двері.

Далі відбулися два інавґураційні виклади. Владика Кир Володимир Маланчук з Парижу прочитав виклад на тему „Людина, як рушій філософічного думання". В заступстві проф. Петра Ісаєва з Філядельфії, який був перешкоджений прибути сам, прочитано його виклад — вступ до ширшого курсу про причини упадку княжої і козацької держави.

Вже на початку в Курсі бере участь понад 25 учасників; в найближчому має прибути ще понад тридцять студентів, в тому й організована група старших пластунок з Америки, яка відбуває в Римі і якраз на Літніх Курсах свій черговий вишкільний табір „Стежки культури". Між учасниками є студентки і студенти з Америки, Канади та Західньої Европи, а також кілька священиків і сестер-монахинь. Замітне, що із ЗСА прибуло кілька студенток, які одночасно зголосилися допомогти в бібліотеці УКУ під час літніх місяців. Цей приклад суспільної готовости і служби для власної Церкви і культури заслуговує на окреме признання.

Відділ УЗХ в Міннесоті

З кінцем березня ц. р. відбулися у Ст. Пол, Мінн. Загальні Збори 15-го Відділу Українського Золотого Хреста в Твін Ситі. Зборами проводила Дарія Янович, ознайомивши членкинь з діяльністю Відділу,з його досягненнями й недоліками. Однією з важливих точок нарад був розподіл грошей на різні цілі.

Після дискусії по уділенні абсолюторії уступаючій Управі вибрано нову: голова — Міка Реймонд, заступниця голови Алла Правдюк, секретарка — Оля Остапчук, фінансова референтка — Ніна Міцевич, збірщик — Надія Каркоць, культурно - освітня референтка — Елеонора Грещак. Контрольна Комісія: Елисавета Харитонів — голова, Дарія Янович і Софія Анастазієвська — члени. Новообрана Управа поклала собі завдання — оживити й пляново вести працю, скликаючи кожного місяця ширші сходини членкинь.

Запляновано повести акцію приєднання членкинь з молодшого покоління, щоб вони привчувалися до праці нашої організації.

Рішено присвятити 10-15 хвилин на кожних сходинах справам актуальним, щоб бути в курсі справ. Запляновано ряд імпрез і 21-го травня відбувся літературний вечір з доповіддю о. протоєрея Ю. Красевича та рецитацією Е. Грещак.

ЗУАДК НА НОВОМУ ЕТАПІ ПРАЦІ

27 травня ц. р. відбулись у Філядельфії Дев'яті Загальні Збори Злученого Українського Американського Допомогового Комітету. В зборах взяли участь сорок чотири делеґати організацій, що є дійсними членами цієї харитативної установи. До початку зборів радила Дирекційна Рада, що одобрила плян зборів і полагодила деякі справи для успішного переведення зборів. Збори відкрив і ними проводив президент ЗУАДКомітету д-р Володимир Галан, який підкреслив, що — не зважаючи на зменшене загальне зацікавлення справами допомоги у нашій громаді — ЗУАДК не тільки перетривав, але й перевів успішну акцію допомоги нашим людям, що потерпіли від землетрусу в Юґославії. Докладне звідомлення про працю ЗУАДКомітету за звітовий період, що охоплював час від Восьмих Загальних Зборів, які відбулись 23 вересня 1968, відчитав екзекутивний директор Остап Тарнавський. В осередку праці ЗУАДКомітету в цьому періоді була допомога жертвам землетрусу в Юґославії. На допомогу в Юґославії ЗУАДК зібрав 38,674.23 дол. готівкою, як теж дістав кілька скринь ліків вартости 30 тис. долярів і зібрав понад 400 тис. фунтів різного роду одежі. пересилка одежі не коштувала багато завдяки співпраці з Юґославським Червоним Хрестом, що взяв на себе перевіз кораблями і доставу пакетів на місця розподілу в Юґославії. Успіх переведення збірки одежі і її висилки до порту в Ню Йорку в головній мірі залежав від відданої праці керівника збіркового пункту Маріяна Коця, який віддав на магазин відповідне приміщення у своєму домі в Джерзі Ситі, як і очолив організацію пакування і висилки, віддаючи цій справі труд і час. Грошеві фонди призначила екзекутива ЗУАДКомітету на відбудову села Дев'ятина біля Баня Луки. У цьому селі фондами ЗУАДК виставлено й устатковано школу для української дітвори, названу іменем Тараса Шевченка. Навчання у цій школі ведеться українською мовою. Екзекутива призначила теж грошові стипендії для студентів у Юґославії. У звітному періоді Екзекутива ЗУАДКомітету поробила заходи прийти з допомогою нашим поселенцям у Бразилії. Та для цієї акції потрібно плянування і більших фондів. Екзекутива переслала до Бразилії суму 2 тис. дол. на допомогу українській гімназії. Пороблено намагання поширити діяльність Української Суспільної Служби. При ЗУАДКомітету зорганізовано Координаційну Раду Суспільної Служби, що об'єднує всі українські урганізації й установи, які займаються справами допомоги, для координації діяльности. У 1970 р. перейшов провід Суспільної Служби при Світовому Конгресі Вільних Українців на терені ЗСА і його перебрав у дійсності ЗУАДК. Для ведення акції Української Суспільної Служби Екзекутива вважає потрібним утримати Европейське Представництво ЗУАДКомітету, що являється українською амбасадою в Европі і тому — хоч при обмежених до мінімуму фондах — фінансує це представництво. Доповнення до звіту екзекутивного директора подав д-р Галан і п. Йосип Лисогір, які їздили до Юґославії у зв'язку з розподілом допомоги. Відчитано теж звідомлення европейського директора Михайла Рудка, надіслане для зборів. Контрольна комісія: Іван Кедрин-Рудницький, Іван Поритко, д-р Ярослав Падох, д-р Петро Стерчо, Іван Іванчук і Іван Скіра перевели ще 29 квітня контролю книг в канцелярії ЗУАДКомітету. В імені Комісії звітував ред. І. Кедрин-Рудницький. В дискусії над звітами брали участь такі делегати: Катерина Пелешок, Дмитро Ткачук, д-р Петро Стерчо, д-р Микола Ценко, д-р Олександер Білик, Степан Гавриш, Петро Генґало, д-р Іван Скальчук і М. Тамарський. Вибрана попередніми Восьмими Загальними Зборами Статутова Комісія: д-р В. Галан, д-р М. Стахів, д-р Я. Падох, д-р О. Білик, д- В. Душник і д-р П. Стерчо запропонувала деякі поправки у Статуті Реферував про ці зміни від Статутової Комісії д-р Стерчо. Після дискусії Збори прийняли деякі зміни, виправивши їх і уточнивши. Для виготовлення резолюції була обрана зборами Резолюційна комісія: Лідія Бурачинська, Іван Телюк, Б. Гнатюк, М. Ценко, О. Тарнавський, В. Мазур і П. Різник. Підготовлені цією Комісією резолюції відчитала п-і Бурачинська і збори їх, після деяких доповнень, прийняли, доручивши членам Резолюційної комісії виготовити остаточну поправну редакцію. Збори теж обрали Номінаційну комісію: Степанія Вовчак, Петро Генґало, Марія Душник, Іван Кедрин-Рудницький, Йосип Лисогір, Петро Постолюк, Лев Пришляк, Іван Скальчук і Іван Скіра. Номінаційна комісія запропонувала до нової Управи таких делеґатів: д-р Володимир Галан, д-р Матвій Стахів, Йосип Лисогір, Антін Батюк, д-р Олександер Білик, Володимир Мазур, Лідія Бурачинська, Степан Спринський, Остап Тарнавський, д-р Богдан Гнатюк, Оксана Генґало, Степанія Вовчак, Павлина Різник, д-р Тетяна Савицька, Марія Душник, Іван Телюк, Степан Гавриш, Іван Іванчук, Лев Пришляк, д-р Іван Скальчук, Дмитро Ткачук, Теодор Миник, Іван Поритко, Петро Генґало, д-р Ярослав Падох, Іван Кедрин-Рудницький, Уляна Дячук, Іван Скіра, і д-р Петро Стерчо. Почесними членами збори обрали Романа Слободяна, Юрія Лесюка і Катерину Пелешок. Негайно після загальних зборів відбулась нарада нововибраної Дирекційної Ради ЗУАДКомітету, що уконституувала Управу: В. Галан — президент, М. Стахів, Й. Лисогір, А. Батюк, О. Білик, В. Мазур, С. Спринський, Л. Бурачинська — заступники, О. Тарнавський — екзекутивний директор, Б. Гнатюк — касир, О. Генґало — секретар, С. Вовчак — заступник секретаря. Контрольну комісію творять: Я. Падох, І. Кедрин-Рудницький, П. Стерчо, У. Дячук і І. Скіра. Збори закінчено спільною вечерою.

Учасники Загальних Зборів під час народ

Резолюції, прийняті делеґатами Дев'ятих Загальних Зборів ЗУАДК

. Несення допомоги у всіх формах українцям у потребі, що є основою і статутовою ціллю існування і праці ЗУАДКомітету, дальше актуальне і конечне.

2. Допомогова праця, ЗУАДКомітуту повинна бути поширена на ті терени, де цієї допомоги українська громада потребує, та з використанням визнаного урядом становища і міжнародних зв'язків, і повинна бути підтримана загалом українського громадянства і збільшеною жертвенністю.

3. Виконуючи свою статутову постанову про оборону прав людини на свобідне життя згідно з Деклярацією Прав Людини, що її визнає Організація Об'єднаних Націй, ЗУАДК повинен стати в обороні прав українців в УРСР.

4. Приділити повну увагу Українській Суспільній Службі, щоб вона стала чинником у житті всього нашого поселення у світі, не тільки у формі наглої допомоги в нещастях, але в запобіганні нещастю і плянованій системі для кращого життя і побуту українського поселення у різних країнах світу.

5. Для скріплення своєї позиції визнаної урядами незалежної добровольчої допомогової установи і зв'язків з міжнародними допомоговими установами, зберегти Европейське Представництво ЗУАДКомітету.

6. Звернути увагу на молодь і її вишкіл для збільшення кадрів суспільних провідників і приділити більше фондів на стипендії для українських студентів з різних країнах поселення.

7. Завершити організацію Дому для старших українців в будинку, що його придбав ЗУАДК для цієї цілі у Філядельфії.

8. Вимагати повернення коштів переселення від тих нових поселенців, що отримали фінансову поміч від ЗУАДКомітету на кошти переїзду до ЗСА і їх досі не повернули, призначуючи ці гроші на сплату будинку Дому для старших.

9. Нав'язати співпрацю з ієрархією українських Церков і проводами українських центральних установ, щоб дістати їхню підтримку і фінансову поміч у продовженні харитативно-допомогової діяльности.

10. Повести кампанію за масове членство в ЗУАДКомітеті між українською громадою, щоб побільшити число спомагаючих членів і в той спосіб поширити у нашій громаді гуманітарну ідею під кличем „брат - братові", що їй вірно служить ЗУАДК понад двадцять п'ять років.

Резолюційна комісія: Лідія Бурачинська, Павлина Різник, Богдан Гнатюк, Володимир Мазур, Остап Тарнавський, Іван Телюк і Микола Ценко.

Екзекутива ЗУАДК

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. Анни Жуковської
тещі нашого співробітника Д-ра І. Козака
зложили 73.00 доляри
на Фонд „Церква в Потребі"
ПРАЦІВНИКИ
ГОЛОВНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ УНСОЮЗУ
І В-ВА „СВОБОДА"

Замість квітів на свіжу могилу Сестри нашого Дорогого Шваґра й Вуйка Володимира Тоцького,
бл. п. Марії Дашо
складаємо 50.00 долярів
на Катедри Українознавства у Гарварді.
Д-р Ілярій і Анна ДОМБЧЕВСЬКІ
Архітект Володимир і Діді БУТЕНКИ

Вельмишановній Родині наше глибоке співчуття.

ПОДЯКА

З волі Всевишнього, дня 27-го вересня 1971 р.
відійшов від нас у Вічність
наш Найдорожчий і Незабутній
МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ
бл. п. ПАВЛО ГОЛОВЧАК

Оцим складаємо щиру подяку Родині, Приятелям і Знайомим, що так численно присдналися до наших молитов на Панахидах і похороні та співчуття в нашому великому горю.

Сердечно дякуємо о. парохові Володимирові Грабцеві, о. деканові Теодозієві Атаманюкові і о. проф. Станиславові Дашові за відправу Панахид та похоронних обрядів.

Зокрема щира подяка д-рові Зиновієві Гілеві, інж. Макарові Копаниці та п. Іванові Головкові за відспівання похоронних обрядів.

Рівно ж дякуємо Головній Управі Товариства Бойківщина за вислови співчуття та за некролог на радіоавдиції ім. Тараса Шевченка у Філядельфії.

З глибини серця дякуємо Управі Товариства за Патріярхальний Устрій Української Католицької Церкви, Відділ у Філядельфії, та працівникам радіоавдиції „Голос Мирян" за вислови співчуття й участь у похоронах.

Дуже дякуємо п-ні Володимирі Гіль, п-ні д-р Романі Навроцькій та п. Михайлові Куриляковi, що зайнялися збіркою замість квітів на „Фонд Церква в Потребі" — збірка принесла 380.00 долярів.

Дякуємо Високопреподобній Матері Ользі, ЧСВВ, у Дженкінтавн, за поради і дозвіл приготовити „помийки" в їхньому приміщенні. Рівнож дякуємо всім тим Сестрам Василіянкам, що так гарно ці „помийки" приготовили.

Особливо дякуємо Родині, Приятелям і Знайомим з Канади й Америки, що зложили нам співчуття та замість квітів даток на „Фонд Церква в Потребі", жертвували на Служби Божі та прислали цвіти для Покійного.

Нехай Всевишній Господь винагородить щиро Вам усім за вияви доброго серця і пошани до нашого Покійного.

Дружина ЮСТИНА з Родиною

ПРОВАЛ ПРОВОКАТИВНОГО ЗВИНУВАЧЕННЯ КГБ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

рішення, що Добоша треба ув'язнити.

Добоша посаджено не в Київську, а чомусь у Львівську тюрму, щоб тамошні специ від майстрування провокацій спрепарували з нього коронного свідка прокуратури для ув'язнення деяких українських культурних діячів, які боролися проти русифікації, які безнастанно протестували проти драконівської й є справедливости совєтських судів, які обороняли безправно засуджених українських поетів, правників, малярів, науковців і надокучливо домагалися респектування прав людини хоч би лише в рамцях, прообіцяних совєтською конституцією.

„Головний свідок", одначе, не назбирав на Україні не то що „шпигунських", навіть ніяких матеріялів політичного змісту і — вважаючи своє „завдання" чи „диверсійне висланництво" закінченим — знайшовся вже одною ногою за кордоном. Документального і взагалі ніякого доказу, що хтось з діячів, намічених кагебістами для ліквідації, передав через Добоша закордон матеріял хоч би приблизно політичного характеру не було, бо ні від кого він його не отримав. Після нестачі доказової документації залишився все таки голий факт зустрічей і розмов закордонного туриста з цікавими йому й випадково зустрінутими людьми. З цих найнормальніших і ніде в світі не каральних розмов місцевих людей з людьми з чужих країн „слідчі" специ від провокацій почали шити „злочинне зарубіжне завдання" Добошеві й особливо тим, з ким він зустрічався.

З нічого змайструвати вистачальне для ув'язнення обвинувачення комусь — робота для КГБ звичайна і привична. Головне, що „зарубіжний молодець" з антирадянського світу є в руках, а „дєло" вже доробимо і йому і тим, що задовго по світу брикають. За випробуваним шаблоном препарування обвинувачень створено приблизно таку схему:

Якщо нема доказів, що Добош шпигун, обійдеться без них. Вистачає, що він з націоналістичного оточення чи знайомий з „бандеровцами", щоб змайструвати з нього члена ОУН. Існує ж ціла колекція готових шабльонів, що ОУН ще перед своїм заснуванням — десь від часів УВО — повинна би бути на службі всяких існуючих і неіснуючих розвідок світу. Зробивши Добоша членом ОУН в „злочинним зарубіжним завданням", ніякою штукою не буде кожну його зустріч чи розмову з будь-ким пояснити як агітацію і вдале завербування одного однодумця до антирадянської диверсії і автоматичного шпигунства. Навіть самозрозумілий в культурному світі звичай, що гість дає якийсь скромний подарунок, скоментовано аж так дико, що це ніби субвенція на підривну роботу. Чи хто повірить, чи ні — неважно. Головне, щоб ув'язнити всіх разом і посадити на роки.

Свій первісний плян запрезентувати на суді Добоша, як висланника ОУН, КГБ мусів закинути, що ясно видно навіть з пресової конференції в Києві, бо не мав для нього ніяких доказів. Добош, як відомо, ніколи членом ОУН не був і категорично відмовився підписати такі спрепаровані зізнання. Щоб все таки те саме „злочинне завдання" пришити Добошеві, його відправлено для нової переробки. Коли він не член ОУН, тоді він те, ким він дійсно був: „член, діяч, голова Крайової Управи СУМ". Але з таким дофабрикованим додатком, що ця виховна організації молоді є політичною прибудівкою ОУН. „Між ОУН та СУМ поставлено вперші знак рівняння. Це дало кагебістам ту вигоду, що не якогось, анонімового референта ОУН, але конкретну особу, голову „всесвітнього" СУМ'у, Омеляна Коваля, підвищено до ролі бувівського зверхника Добоша. Вигадано, отже, що він відкомандирував Добоша на Україну з інструкціями, грішми, адресами і навіть „паролями". Коротко кажучи: з колекції готових кагебівських шабльонів проти ОУН вибрано одну грамофонну платівку, і вона заграла стару пісеньку — цим разом про Коваля — повторивши навіть помилковий рефрен з 1961 р. Тоді то, після зловлення вбивника Сташинського кагебісти, втративши нерви і голову, влаштували наоспіх в східньому Берліні пресову конференцію. Там проголосили, що не Сташинський, але член Проводу ЗЧ ОУН, Д. Миськів, є вбивник сл. пам. С. Бандери і що саме він підсипав йому отрути до їжі. Не подивилися тоді кагебісти, що Миськова в той час в Мюнхені взагалі не було, що він перебував в Італії. І тепер не додивилися також до описів в українських закордонних газетах, що Коваль був не в Бельгії, але в Аргентині і Північній Америці далеко перед і під час виїзду Добоша на Україну. Вони, подібно, як тоді в Берліні, проголосили на пресконференціях у Львові і Києві, що неприявний в Бельгії О. Коваль підготовив і вислав Добоша з Бельгії на Україну з завданнями, різними адресами,, грішми тощо. Всевидющі кагебівські всезнайки ще раз пописалися перед людьми своєю сліпотою і невіглаством.

Плянований суд ув'язнених „у зв'язку з справою Добоша" не відбувся в наміченому комплекті підсудних. Ненадійно „видворено" головного свідка, який мав стати основною підпорою обвинувачення українських культурних діячів у вигаданій кагебістами співпраці їх з ОУН чи розвідками. Його відправили до Бельгії навіть без таємного суду, але з наївною мотивацією, що зроблено це для того, щоб не псувати добрих взаємин з Бельгією, псованих ними самими впродовж 5 місяців безправним і безпідставним ув'язненням їхнього громадянина. Хто вміє в дитячі байки вірити, хай вірить.

Добош від'їхав і оголосив світові в своїй заяві, що дійсність на Україні „стократно гірша, ніж я міг її уявити". Великий, 1000-сторінковий „Словник рим" Караванського та інші подаровані йому книжки кагебісти безправно затримали собі. Замість Добоша зберегли важливий у їх очах папір, написаний ними самими на пресконференцію, який переписувати і відчитувати заставили Добоша. Залишилися ще в'язничні зізнання, вимушені на Добошеві, які втратили всяку юридичну вартість, бо з моментом його звільнення вони стали зізнаннями безневинно в'язненої людини. Хоч юридично ці зізнання без значення, сподіватися треба, що будуть вони відчитані на закритому судилищі над т. зв. спільниками „справи Добоша".

Але що найважливіше:

По в'язницях українських і російських міст далі безневинно сидять живі українські люди. Вони чекають, яку вину повигадує для них московсько - большевицька окупаційна влада. Вони безборонно чекають, щоб дізнатися, по скільки років кожному зокрема потайки призначить большевицький суд за щільно замкненими перед світом дверима.

Чи завжди має тривати безборонна безнадія ув'язнених?

Пора українцям у вільному світі одностайно сказати світові своє рішуче і тверде слово за припинення ліквідаційного терору на Україні, за повне скасування драконівських кар політичним в'язням.

Роскрита провокація КГБ в справі Добоша є черговим типовим прикладом, який характеризує методи обвинувачення і ліквідації невигідних їм, але безвинних людей. І це нам треба довести до відома всьому світові.

У Вашингтоні відбулась Конференція Крайової Конфедерації Етнічних Груп

Вашингтон. — З вибраним головою, суддею Албертом Фіоком у проводі, відбулася тут Конференція Крайової Конфедерації Американських Етнічних Груп, у якій в днях 3-4 червня активну участь взяли також українські представники.

На Конференції з привітом виступив Ласло Паштор, керівник Комітету Етнічної Спадщини (національностей) при Республіканській партії. Названа Крайова Конфедерація Американських Етнічних Груп, ККАЕГ — NCAEG — є двопартійною. Завдання Конференції: вивчити минуле і сучасне етнічних спільнот у ЗСА, які складають майже половину американського народу, домагатись від Уряду створення Постійного Центру Етнічних Груп ЗСА, мати при Конфедерації постійно вибраних представників, домагатись для всіх етнічних спільнот у ЗСА рівних прав з усім американським народом та з такими етнічними групами, як порторіканська, негритянська, жидівська й інш; домагатись економічної федеральної допомоги відповідної до кількости етнічного населення в ЗСА — для розвитку і збереження традицій та культурної спадщини етнічних груп, кращих місць праці, також на найвищих посадах.

Конференція гаряче підтримала законопроєкт сенатора Ричарда Швайкера з Пенсильвенії з 1971 р. про створення постійної діючої Комісії Дослідів Етнічної Спадщини й висловила сподівання, що Конгрес схвалить законопроєкт в недалекому майбутньому. На Конференції виступав з промовою колишній керівник відділу кіно і телевізії Інформаційної Агенції ЗСА, ЮСІА, С. Брус Шершензон, який зрезиґнував, і скритикував у своїй промові потягнення сенатора В. Фулбрайта. У кожному стейті є зачартерований Відділ ККАЕГ, за управнене до голосування членство треба вплатити від особи 100 дол. Учасники Конференції в резолюціях звернулися з проханням до Уряду створити окремий Департамент для Етнічних нагод чи можливостей; сконстатували існуючу дискримінацію людей різних білих етнічних походжень, що часто мусять задовольнятись менше платною працею. „Ми — американці, але ми горді за наше етнічне походження і ми вимагаємо рівнорядних прав" — такий був ляйтмотив Конференції. У своїй промові Ласло Паштор сказав, що треба добиватись від Уряду закону, який охороняв би рівноправність людей усіх етнічних походжень.

Праця Конференції відбувалась по Комісіях. У Конференції з українського боку взяли участь: адв. І. Кордуба з Ню Джерзі, Мирон Леськів — голова Відділу в Ню Джерзі, п-і Дарія Степаняк, інж. М. Шпонтак, якого вибрано одним із шести віце-президентів Конфедерації, М. Григоріїв із Вашингтону, П. Сенчак із Мериленду, С. Бассараб — службовець з податкового уряду, п-і Мар'яна Могилин, яка подала інформації представникові „Свободи", і Р. Маринович. Президентом Крайової Федерації Американських Етнічних Груп є суддя Алберт Фіок з Апеляційного Суду в Пенсильвенії, екзекутивним віце-президентом обрано Пола Діак, віце-президентом для Крайової Асамблеї Репрезентантів етнічних спільнот — Ноеля Піполта, французького роду, кореспондента „Голосу Америки". П-і Мар'яна Могилина була обрана головою Резолюційної Комісії. Резолюції від організацій української спільноти вона має збирати й після реєстру передавати їх на розгляд до вищої інстанції, а потім — на ознайомлення Уряду. Вирішено провадити Конвенції кожного року, а Конференції — раз на два роки. При Конфедерації Американських Етнічних Груп збиратиме факти дискримінації американських громадян різних етнічних походжень.

У Резолюції Комісії шкільництва було винесено звернення до Конгресової Комісії можливостей і засобів та інших відповідних федеральних установ, щоб вони оприлюднили точні адреси всіх тих установ, які розпоряджають фондами для „етнічних груп" — для дослідів, освітнього вишколу, професійного вишколу й ін.: часто такі фонди залишаються не вичерпаними, а потребуючі, зокрема білі етнічні спільноти в ЗСА, їх не мають.

(л. п.)

Київський вечір у Чикаґо

22-го квітня ц. р. у залі св. Володимира при вул. Кортез, заходом Жіночого Товариства Одумівських Приятелів (ЖТОП) і ОДУМ-у влаштовано розвагову імпрезу „Київський вечір".

У програмі цього вечора була мистецька частина, показ київської ноші, вечеря, яку приготовили членкині ЖТОП-у і забава з танцями при оркестрі Олексія Пошиваника. Увагу присутніх гостей звернула намальована картина Олексія Пошиванюка (приміщена на сцені) яка зображувала Собор св. Софії, браму Києва, та тріюмфальний в'їзд Богдана Хмельницького до рідної столиці, після переможних боїв над поляками. Вона відтворила панораму Києва. Тому ЖТОП і ОДУМ складає прилюдну подяку О. Пошиванюкові і за картину і за це, що він завжди їм допомагає у культурно-освітній праці. Гостей за давнім українським звичаєм — хлібом і сіллю привітала Валя Сідельник яка провадила програмою. Марія Коновал розказала у вступному слові про Київ та Київщину. Молоді Одумівки рою „Червоні маки" проспівали „Київський вальс" і „Ой у полі криниченька" та виконали танок „гопак". Ними проводила їхня виховниця Лана Тарасенко. Віктор Войтихів прочитав гумореску „Столичники", автора книжки „Сміх і горе", Олексія Шпильки. Іван Іващенко зі своєю групою виконав танок „Лісоруби". Пісню „Ой у полі береза" відспівав дівочий дует — Оля Урденко і Світляна Тарасенко. Жіночий квартет: Дора Пошиваник, Марія Коновал, Віра Будник і Евгенія Косогор виконали дві пісні: „Києве мій" і „Київські зорі". Музичний супровід — акордіон — Пошиваника і гітара Юрія Костена, які й грали до танцю „Лісоруби".

Після мистецької частини Розалія Бойко подала опис київської ноші, та змоделювала київську ношу на сцені: дівчини, молодиці, молодої та молодого.

Усіх виконавців програми присутні обдарували рясними оплесками. Після вечері о. Іван Христюк провів молитву і сказав слово.

Відтак гості і молодь забавлялися до пізньої ночі.

Стефанія Кралька

ТАРЗАН, Ч. 6770. Опричники допитують медсестру Наомі

Не доторкай мене знову — якщо хочеш мати відповіді на свої запити!

Торгівці гумою на нашій торговельній станиці, надорічній ріки! Хочемо знати, що сталося з ними!

Ваші приятелі не були торгівцями гумою...

Вона ще не боїться нас, Горгу! Дай мені приборкати її!